

Datum: 22-06-2018

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَابْسُوا وَتَصَدَّقُوا، فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ

TEGENGAAN VAN (VOEDSEL)VERSPILLING

Het was een warme zomerdag in Madīna. Er heerste een ongekende hongersnood. De Profeet (vzmh) was samen met Abū Bakr en ‘Umar (ra) te gast bij een metgezel (*ṣahābī*). Deze metgezel was erg blij met zijn gasten. Immers, de aanwezigheid van de Boodschapper was een middel om ondergedompeld te raken in genade (*rahma*) en zegeningen (*baraka*). De metgezel trakteerde zijn nobele gasten, die onder een boom uithingen, op een eersteklas gunst (*ni‘ma*), namelijk op verse dadels en koud water. Nadat de genadige Profeet klaar was met eten en drinken was hij Allah erg dankbaar voor Zijn gunsten en zei de Profeet: **‘Een verfrissende schaduw, een heerlijke dadel en koud water... Ik zweer bij Allah dat jullie op de Dag der Opstanding (*Yawm al-Qiyāma*) bevraagd zullen worden over al deze gunsten.’¹**

Beste broeders!

Zelfs in tijden van schaarste gedenkt de Profeet de rekenschap van gunsten (*ni‘ma*) en liet hij dit anderen ook gedenken. Hij onderwees anderen om zowel in tijden van weelde, als in tijden van schaarste de waarde van elke gunst te snappen en om verspilling (*isrāf*) te vermijden. Immers, de Islām verbiedt verspilling ten strengste. Het verspillen van gunsten betekent niks anders dan disrespect tegenover de goddelijke naam al-Razzāq (“de Voorzienende”). Allah omschrijft de gelovigen (*mu‘minīn*) op de volgende wijze: **‘En zij die, wanneer zij iets besteden, niet buitensporig [verkwistend] en ook niet gierig zijn, maar evenwichtig blijven, tussen beide in.’²** Met de volgende *ḥadīth* heeft de Profeet benadrukt dat consumptie ook gedragsnormen (*akhlāq*) kent: **‘Eet, drink, kleed en geef aalmoezen (*ṣadaqa*) zonder arrogant of verkwistend te zijn.’³**

Beste broeders!

Verspillen betekent het roekeloos of nutteloos besteden van de gunsten waarover wij beschikken. Verspilling is een gebaar van minachting ten overstaande van goddelijke gunsten. Voedsel is niet het enige wat verspild kan worden, verspilling bestaat uit diverse vormen. Het toppunt van verspilling is het ontvreemden van geloofsovertuiging (*īmān*) en wijsheid (*ḥikma*). Deze twee zaken zijn immers onafscheidelijk van het verstand (*‘aql*). Een andere vorm van verspilling is het nutteloos besteden van je tijd. Het riskeren van je gezondheid door bedwelmende middelen in te nemen is ook een vorm van verspilling. Het misbruiken van kennis en ervaring valt onder verspilling van talent. Het vervuilen van water en lucht is ook een vorm van verspilling die een fatale afloop kan hebben. Het is juist onze taak om een leefbare wereld achter te laten voor onze toekomstige generaties.

Beste broeders!

We leven in een tijd waarin verspilling de overhand heeft. De mensheid wordt meegezogen in de verleidingen van de welvaart, met als gevolg: overconsumptie. We zijn terechtgekomen in een “hoe meer, hoe beter”-mentaliteit. We gooien in Nederland dagelijks 400.000 broden weg⁴ en jaarlijks 170 miljoen kilo aan groente en fruit.⁵ Uitgedrukt in geld verspillen we jaarlijks 5 miljard euro aan voedsel.⁶ Door ons consumptiegedrag belemmeren we een duurzame toekomst. Daarnaast is dit ook immoreel als we nagaan dat jaarlijks bijna 10 miljoen mensen sterven als gevolg van hongersnood vanwege voedsel- en watertekorten. Laten we dus verantwoord omgaan met onze planeet.

Beste broeders!

Laten we niet vergeten dat welvaart enerzijds een middel tot beproeving (*imtiḥān*), en anderzijds een toevertrouwde zaak (*amāna*) is waar we over moeten waken. Laten we ons best doen om onze welvaart te benutten om gelukzaligheid te bereiken op aarde én in het Hiernamaals (*ākhirā*). Laten we – in alle opzichten – streven naar evenwichtigheid en overbodige luxe vermijden. Onthoud tot slot dat verspilling leidt tot een verminderde mate van Gods welbehagen.

**Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland**

¹ Al-Tirmidhī, Zuhd, 39.

² Al-Furqān, 25: 67.

³ Al-Bukhārī, Libās, 1; Al-Nasā’ī, Zakāt, 66.

⁴ Schipper, N. 25-01-2013. Voedselverspilling met 68% toegenomen. *Trouw*. www.trouw.nl.

⁵ Kamsma, M. 09-03-2018. Doe maar wel een zakje en andere tips tegen verspilling. *NRC*. www.nrc.nl.

⁶ Van Wechem, R. 16-01-2018. Deze korrels zijn er om voedselverspilling te voorkomen. *Trouw*. www.trouw.nl.